

AFRICKÁ SPOLEČNOST

Podstata politických systémů – struktura africké společnosti.
Specifikum afrického kontinentu

Sociální skupiny jako základní prvek fungování africké společnosti

Individualismus vs. sociální skupiny (principy užšího krevního příbuzenství, širších příbuzenských vztahů, identity, funkčnosti, vojenské organizace).

Skupiny zabezpečují potřeby a zájmy

Členové uznávají personální autority a hierarchii sociální skupiny.

Koncept menších sociálních skupin - hluboké kořeny v tradiční společnosti a nebyl narušen ani v období kolonialismu, politická a sociální stabilita.

kolonialismu - formování nových sociálních skupin na venkově a městech.

Základní úkoly:

- a) reflektovat zájmy, poskytnout identitu a vědomí sounáležitosti svým členům, definovat jejich role a postavení ve skupině, uspokojit jejich potřeby a zabezpečit jejich fungování (možnost získat, kontrolovat a rozdělit zdroje).
- b) Udržení a zachování sociální skupiny, řada sociálních skupin má jasné mravní kódy jednání a chování, udržují zvyky a tradice, některé obsazují funkce vůdců volbou, dodržuje se princip rotace, rozhodování má často konzultativní charakter
- c) Sociální skupiny zajišťují interakci s dalšími skupinami v rámci širší ekonomické, sociální a politické struktury. Sociální skupiny spolupracují či soutěží s jinými skupinami při ovlivňování politiky, složení státní moci, politickém obsahu systému

Základní sociální skupiny současné africké společnosti

Základní kategorie:

1. Primární skupiny
2. Sociální a ekonomické organizace
3. Náboženské komunity

1. Primární skupiny

Tzv. primární skupiny (klany, rodiny, kulturní asociace, vesnické komunity) mají hluboké sociální kořeny v africké minulosti a dodnes hrají velmi významnou úlohu v africké společnosti. Protože tyto skupiny obvykle vznikají tím, že se do nich jednotlivci narodí (jsou předurčení), označují se jako primární. Charakteristické pro africkou společnost je jejich vertikální rozdělení, ale prakticky se nesetkáváme s horizontální hierarchizací. Afrikanistika rozlišuje čtyři základní skupiny:

- a) skupiny založené na příbuzenství
- b) skupiny vycházející z teritoriálního principu
- c) tradiční politická uskupení

d) kulturní příbuznost

Skupiny založené na příbuzenství (tzv. kinship)

Základ africké společnosti

Patriarchální charakter

Polygamní vztahy

Hodnoty, normy, odpovědnost jednotlivce ke kinship a životní styl,

Skupinová solidarita a úcta ke stáří a starším členům skupiny.

Ekonomický charakter, umožňuje získání půdy, organizuje společné práce atd.

Skupiny vycházející z teritoriálního principu

Větší otevřenosti, pak hovoříme o geografické komunitě spíše než kinship.

Potřeba spolupráce při výrobě a výměně a více s podmínkami života v dané lokalitě.

vesnické komunity byly založeny na základě materiálního života a výměny.

Sounáležitost s vesnickými komunitami

Tradiční politická uskupení

Tradiční politické instituce a autoritativní struktury.

Vesnické komunity nebo rozšířené rodiny vytvářely rámec pro politické uskupení nebo byly součástí širších politických entit (státy, říše), vytváří své politické formy vládnutí, vesnické náčelníky, náčelnické domy, vesnické rady, které se často staly základem pro mocné říše (Ashante, Benin, Buganda, Zulu). status členů komunity, prestiž, sociální privilegia, podíl na moci.

funkce náčelníků, kmenových náčelníků či dalších osob, které používali moc na základě jiných zvyků.

Skupiny založené na kulturní identitě

Na základě jazyka a kulturní sounáležitosti. V koloniálním období vznikaly nejrůznější jazykové a kulturní organizace (Egbe Omo Oduduwa, Asante Kotoko Socitey a další), které reagovaly na potřebu hlubších kontaktů mezi různými skupinami.

2. Sociální a ekonomické organizace

Sociální a ekonomické skupiny vyjadřují zájmy africké společnosti.

Horizontální charakter a zahrnují nejrůznější členy africké společnosti

a) profesní skupiny

b) ženské a studentské organizace

c) další dobrovolné organizace

3. Náboženské komunity

Etnické a tribální skupiny

Etnické a tribální skupiny významnou úlohu ve formování africké společnosti, politická nestabilita

Definice etnické skupiny

komunita lidí, kteří jsou přesvědčeni, že mají společnou identitu a společný osud vycházející z jejich původu, příbuzenských vztahů, tradic, kulturní jedinečnosti, sdílené historie a obvykle i jazyka. Etnika se opírají více o původ a rodové linie než geografické vymezení národa. Označení etnické skupiny se často používá k odlišení jedné skupiny od druhé na specifickém území. Často se hovoří o etnických skupinách jako malých komunitách uvnitř větší společnosti.

Vznik „kmenů“

Tribalismus termín pro vysvětlení politických událostí v Africe.

Postoj afrikanistů k tribalismu

Modernizace a tribalismus

Tribalismus a současné konflikty

Rwandská krize- přelidnění, nedostatek volné půdy, pád cen kávy, ekonomického propad.

Tribalismus jako politický termín

Tribalismus synonymum pro etnikum

Etnické skupiny a současná africká společnost

Etnicita a moderní africká společnost

Stát a etnické skupiny

Konflikty –

- stát není schopen (nepřeje si) rovnováhu mezi etnickými skupinami
- masivní neúčinnost této vlády
- omezený stupeň zastoupení těchto skupin ve společnosti.

Africké sociální skupiny a třídy

Teorie o sociálních skupinách a třídách a Afrika

Odmítání africké třídní společnosti

Kolonialismus a zapojení do světové ekonomiky

Nedokončenost formování sociálních skupin a tříd

Třídní a etnické konflikty – různé postoje

Africká buržoazie

Africká maloburžoazie

Proletariát

Rolnictvo